

Ersnäsdagen

Ersnäsdagen genomfördes traditionsenligt med mat och underhållning på Torget samt Ralph Lundstengården.

Årets Ersnäsare

Till vänster juryn: Rose-Mari (skymd), Sven och Karl-Gustav.
Till höger Anders Vikberg med diplom, begründande sitt pris.

”Utmärkelsen **Årets Ersnäsare 2012** har tilldelats Anders Vikberg för att han med energi, engagemang, gott humör och uthållighet engagerat sig i byns angelägenheter både inom ramen för idrottsföreningen och i andra sammanhang.” Så lyder motiveringen då denna utmärkelse överlämnades

under Ersnäsdagen den 7 juli.

Traditionen att kora ”Årets Ersnäsare” inleddes 2007. Anders blev därmed den sjätte i raden. Hans kolleger på detta podium är Kent Bäckström, Bo Axhammar, Hilding Lindbäck, Elaine Blomqvist och Krister Öhman.

KOMMANDE EVENEMANG

EIF:s sista hemmamatcher för säsongen

26/8 kl. 16.00 Hemmingsmarks IF
9/9 kl. 16.00 Älvsby IF

HembergsUtmaningen

Terrängtävling runt Hembergsleden lördagen den 22 september. Första start kl. 12.00 vid Gläntan. Sid 3.

Ersnäs IF

Surströmmingsmiddag

i Ankaret onsdagen den 19 september kl. 18.00. Anmälan till Elaine Blomqvist på tel. 310 52 eller 076-645 12 01 senast söndag 16 september.

Hembygdsföreningen

Barnteater i Ankaret

Söndagen 7 oktober kl. 14.00 bjuder Ersnäs IF alla barn med föräldrar i byn på en barnteaterföreställning av Lule Stassteater. Fikaservering.

Ersnäs IF

Vår utsända från Sörbyarna

I förra numret av EB informerades om möjligheten för unga människor att tillbringa några månader i vår vänort i Frankrike – Novéant. Strax efter mid-sommar distribuerades ett flygblad om saken till alla hushåll i de tre byarna som är med i detta samarbete: Ersnäs, Älvik och Antnäs.

Styrelsen för Vänortsföreningen har nu beslutat att Johanna Hietala i Älvik får chansen att under hösten vidga sina vyer genom en vistelse där nere.

I kommande nummer får hon själv berätta om sin franska tillvaro.

Birger, om sig själv och byaföreningen

Jag heter Birger Johansson och bor sedan januari 2007 på Tranmyrvägen. År sedan 2 år tillbaka ordförande i Ersnäs Byaförening. Härstammar från "Svantes" från Bölebyn utanför Piteå och det har visat sig att jag faktiskt har en koppling till Ersnäs där min farmors far - Anders Johan Lundkvist - föddes 1834.

Jag är numera en pensionerad Bergsingenjör från högskolan i Luleå. Har jobbat och bott på några olika ställen innan jag hamnade här. Engso i Boden (sålde Caterpillar), Boliden AB (Kristineberg), SGAB (Malå), Olofsfors AB (Olofsfors), Nåiden Teknik AB (Luleå), Högglunds Drives AB (Mellansel), Almi (Luleå) och slutligen Alimak AB (Skellefteå).

Mitt första minne från Ersnäs är en bussresa jag gjorde i början av 50-talet tillsammans med mina föräldrar och syskon. Det var så spännande att se alla byar man passerade och i Ersnäs stannade bussen någonstans kring Ralph Lundstengården för att lasta på och av och låta passagerare ta en kort rast under tiden.

Mitt engagemang i Byaföreningen bottnar i att jag väldigt gärna ville bidra till byns utveckling och engagera mig i de evenemang som anordnas av föreningarna i byn - förutom Byaföreningen även Hembygdsföreningen och Ersnäs IF. Tror att det är viktigt för byn och alla som bor här att man får möjlighet att träffa andra bybor och roa sig och sina barn. Inte minst för alla nyinflyttade (barnfamiljer) som får en möjlighet att lära känna sina grannar lite bättre.

Under min tid i byaföreningen har vi bl.a. ordnat med en ny plats för re-

klamskyltarna vid infarten till östra delen av byn. Byaföreningen har också, tillsammans med många flitiga

ersnäsbor, deltagit i att bygga en ny toalett med förråd vid torget. Frågor som rör byns utveckling och allmänna relationer med Luleå kommun diskuteras i ett Byaforum där jag ingår som representant för Ersnäs och de övriga

sörbyarna (söder om älven). Här har vi bl.a. diskuterat VA-frågor, belysning, vägarna, bussförbindelser, m.m.

Vi har - som ni kanske läste i förra Ersnäsbladet - startat upp en Facebook-grupp, **Ersnäs By**, där vi har för avsikt att informera om aktuella frågor och där jag hoppas få se många ersnäsbor skriva (och lägga in bilder) om vad som händer och har hänt i Ersnäs. Internetadressen är: <https://www.facebook.com/groups/418776038135609/> Anmäl dig som medlem i gruppen. 24 ersnäsbor har redan gjort det.

Jag hoppas få se fler ersnäsare engagera sig i byns föreningsliv. Framför allt vore det bra om vi fick med fler nyinflyttade och unga föräldrar. Det skulle bidra till att göra en fin och bra by ännu bättre.

*Birger Johansson,
Ordförande i Ersnäs byaförening*

Familjenytt

Inflyttade

Johan och Anneli Lyckestig med dottern Liv har flyttat in på Tranmyrvägen 3.

Malin Larsson har flyttat in på Ersnäsvägen 9.

Jenny Brokvist och barnen Ulrik, Alvin och Elin har flyttat till Ersnäsvägen 61b.

Avliden

Edith Sandberg * 31/10 1931 † 2/6 2012

Längre tillbaka hade varje gård i vår by ett eget namn. För det mesta var det någon av gårdens ägare som gett den sitt namn. Ofta föregicks gårdsnamnet av förstaveln "isi" i betydelsen "där borta hos".

Info från EIF

Ersnäs IF säljer plastpåsar och toalettpapper, 70 kr resp. 100 kr, tag kontakt med Mats Gustafsson 070-55 99 312 eller någon annan i EIF för inköp.

Skrotinsamling

Idrottsföreningen samlar in metallskrot. Ett lager av det hop-samlade finns i Gläntan. Dit kan Du leverera det Du vill bli av med av metallskrot. Du kan också inför den första helgen i september placera Ditt skrot vid vägkanten hem-mavid. Folk från EIF åker runt och samlar in. Sedan blir det leverans till skrotfirma och en förstärkning av idrottsföreningens kassa.

HembergsUtmaningen

Dags igen! HemBergsUtmaningen! Lördagen den 22 september. Nu upprepar vi fjolårets succé, för tredje året arrangerar Ersnäs IF det 6 km utmanande terrängloppet. Ställ upp i tävlingsklasserna och tävla om fina priser eller anmäl dig i motionsklassen där priser utlottas.

Utmana vänner och kollegor och gör dagen till en löpningens folkfest i Ersnäs! Ska du inte springa (eller gå) är du varmt välkommen upp till Gläntan

för fika eller äta hamburgare och naturligtvis heja på alla duktiga löpare.

Banorna är 6000 m för vuxna, 2500 och 800 m för barnen.

Första start kl. 12.00 lördagen den 22 september. Mer info kommer i flygblad och på www.ersnas.se närmare tävlingsdags.

Ersnäs IF

På Torget satt en grupp människor och njöt av det vackra vädret och gott fika en söndag i augusti. **Vad tycker du om sommaren 2012?**

Hilding Lindbäck:

För det första var juni ovanligt sval och regnig, fantastisk för pärona och växtligheten har mått bra. Det är mer än vanligt av bär, speciellt hjortron. Lagomt varmt i juli och augusti. Bären är senare än vanligt. Vi hade tur med Ersnäsdagen som blev hellyckad. Sammankomster är viktiga för byn!

Karl-Gustav Petterson:

Instämmer med föregående talare! Jag har plockat mycket hjortron nu i sommar i björnrrika marker men aldrig sett en björn! Man kan inte plocka bär från en fyrhjulning för övrigt.

Elisabet Persson:

En väldigt varierande sommar...Man kan inte bada i Mörön, tråkigt. Det har varit mycket positivt att alla våra döttrar boendes i Stockholm kommit hem hit med sina familjer med jämna mellanrum. De har växt upp här och älskar att komma hem. Vi har haft huset fullt hela sommaren!

Midsommar med fint väder

Även detta år så arrangerades midsommarfirande på Torget. Midsommarstången lövades och fika samt varmkorv avnjöts.

Livspussel = de välavlönades svårigheter att organisera vardagslivet när de skaffat fler saker, aktiviteter och barn än de kan hantera.

(Lena Andersson, kolumnist i DN)

ERSNÄSBLADET utges av Ersnäs byaförening och är öppet för alla (föreningar, företag och enskilda) med anknytning till byn och utkommer med fyra nummer per år. Manusstopp under 2012 är 16 jan, 14 maj, 13 aug och 5 nov och utdelning fredag 2 veckor efteråt.

I redaktionen:

Sven Persson, 311 80 med E-postadr **persson.sven@telia.com**

Krister Öhman, 312 59 med E-postadr **krister@krivision.se**

Bo Axhammar, 311 04 med E-postadr **bo.axhammar@arcticview.se**

Elaine Blomqvist, 310 52 med E-post **smejob45@lulea.st**

Karolina Svärd, 312 13, med E-post **svrd.karolina@gmail.com**

Våra två "sidor"

Ersnäs har en egen hemsida, **www.ersnas.se** men vi finns naturligtvis även med på kommunens byasidor på adressen **www.byar.lulea.se** och välj där **Ersnäs**.

Ersnäsbladet finns också att läsa/hämta från byns hemsida **www.ersnas.se** och där ser du bilderna i färg. Där finns även tidigare nummer.

Nyinflyttad i byn

Malin Larsson har flyttat till Ersnäsvägen 9, och är född i Antnäs. Malin flyttade till Ersnäs för kärlekens skull, till sin dvsambo med Andreas Marklund.

Hon är utbildad snickare och är anställd hos REKAB. Snickeriyrket är ju passande, eftersom de håller på att renovera i huset.

Hon trivs och tycker att Ersnäs är en bra by att bo i. Redaktionen hälsar dem välkomna i föreningarna i byn.

Kvinnor kommer

Vi lever i nuet. Så ska det vara. Fånga dagen är slagordet. Det gäller inte bara de unga utan också mogen ungdom. Även om den senare kategorin lättare hamnar i det förgångna.

Trots Google, Facebook och allt vad internet erbjuder, innebär inte detta att alla på vår jord blir alldeles likadana även om de kommersiella krafterna är starkare än allting annat och dessa krafter verkar mot likriktning. Norrmannen är svensken snarlik som en västgötsk riksdagsman på besök i Narvik i början av förra seklet uttryckte det. Men visst, redan här finns det skillnader och visst kan vi tala om vissa drag som utmärker oss svenskar. Ett förhållande som ibland framhålls är att vi är mycket snabba att anamma nymodigheter. Kanske detta är en orsak till att vi blir historielös, vilket också ibland brukar påpekas.

Jag fick i min hand en bok med rubriken "Morgondagens Norrbotten". Utgivningsåret är 1956, sålunda för 56 år sedan. Boken är en rapport från en konferens med det namnet och konferensen handlade om jord, skog, malm och vattenkraft. Vem kunde då ana att Årets etablerare i Luleå 2012 blev ett amerikanskt företag som administrerar Facebook. Jag garanterar: ingen!!

En förändring, som man väl redan då på 1950-talet kunde ana och som punktviss är av urgammalt datum är förhållandet mellan man och kvinna och könsens roll i samhället. Den nämnda konferensen samlade 500 deltagare. Fem av dessa var kvinnor. En konferens om Norrbottens framtid idag med samma antal deltagare skulle säkerligen samla 250 kvinnor. Och då skulle det nog inte bara handla om jord, skog, malm och vattenkraft. Därför är det inte oväsentligt att ha ett tidsperspektiv som ger oss en bakgrund till nuet och därmed kan vi också bättre bedöma framtiden. Samtidigt är det bara att konstatera att det återstår mycket innan båda könen har någorlunda samma inflytande inom politik och ekonomi. Beskåda bilderna av när EUs ledare möts och titta på sammansättningen av styrelserna för de stora företagen i vårt land.

Sven Persson

Nu är det vi som bor här!

På Tranmyrvägen 3 bor familjen Lyckestig bestående av Anneli, Johan och deras fina dotter Liv som snart är 10 månader. De har bott här sedan valborgshelgen 2012.

Anneli har växt upp i huset och hittat tillbaka till Ersnäs efter ett lyckat bostadsbyte med föräldrarna som nu övertagit Annelis och Johans lägenhet

i stan. Johan kommer från Pajala och jobbar som civilingenjör hos ÅF. Anneli är ekonomiadministratör hos Luleå Energi.

Just nu har de fullt upp med husrenovering men Johan hälsar att han är intresserad av att jobba i någon av byns föreningar framöver!

Trivsel på jobbet

Jag kan inte påminna mig att jag någonsin har jobbat, meddelade Arne Hegerfors, sportkommentator, när han gick i pension nyligen.

/Källa: Journalisten

Yngst på Leden

En vacker julidag gjorde delar av redaktionen för EB en vandring längs Hembergsleden. Visst kände vi till att inte bara folk från Ersnäs använder sig av denna välmarkerade möjlighet att njuta av våra omgivningar. Här har vi träffat på vandrare både från centralorten och mer fjärran platser. Det senare var fallet just den här dagen. En ung familj hade parkerat sin Volkswagen-buss i Gläntan där de också hade övernattat. Nu skulle de just starta sin vandring längs sex km-varianten av Hembergsleden. Familjen Kümpel-Kühn kommer från Dresden i Tysk-

land och var nu ute på en lång resa i våra nordliga landamären. Kanske satte de också ett rekord. Med på vandringen längs Hembergsleden var nämligen också dottern Ronja, tio månader gammal.

Svartskatavägen

Vår serie om vägnamnen i byn fortsätter. Nu har turen kommit till vägen mot Mörön.

Vår by är så pass stor att olika delar utanför bykärnan har sina egna namn. Svartskatan är ett exempel på detta. "Skata" är en geografisk beteckning som ingår i norrländska dialekter och betyder udde. Under någon av landhöjningens epoker bildade den här delen av Ersnäs förmodligen en udde ut mot havet. Däremot är färgvalet höjt i dunkel. För särskilt mörkt är det inte heller i den här delen av byn. Tvärtom! Ljusa vidder året runt. Kanske någon av läsarna kan komma med en förklaring.

Svartskatavägen börjar vid E 4 och sträcker sig fram till den sista gården före avtaget till Mörön. Det blir en sträcka på närmare fem km och därmed har vi här byns längsta väg. I början av 80-talet byggdes den del av Svartskatavägen som går norr om byn. Tidigare gick all trafik till Mörön, Alhamn och dessa trakter genom centrum av Ersnäs. Det var därför välkommet när den nya vägdragningen blev klar.

Det finns gott om utrymme för de

20-talet gårdar som ligger längs Svartskatavägen. Här råder ingen trängsel. Nu är det inte bara familjerna som bor längs denna väg som räknar sig som svartskatabor. Redaktionen har gjort efterforskningar på den punkten. Resultatet är att även några gårdar längs Ostibyvägen anser sig bo i Svartskatan.

Före epok Storheden fanns det gott om små butiker runt om i byarna. Även i Svartskatan fanns en diversehandel en bit in på 1900-talet. Och en skola. Skolan överlevde de centraliserande krafterna längre än affären. En bit in på 40-talet fanns här en skola med intagning av elever vartannat år. Byggnaden finns kvar, exteriört i oförändrat skick. Nu bor här en ung familj med tre barn (pojkar) och frun i huset har en viktig position i byn. Karolina Svärd är nämligen medlem av Ersnäsbladets redaktion.

En bit in på Svartskatavägen ligger gården "Dålas". Den bebos periodvis (främst sommartid) av en av byns mer bemärkta stadsbor, Anders Vikberg. Tar man i höjd med Dålas en liten väg som viker av ner till Ersnäsfjärden kommer vi fram till en plats som heter "Dålakajen". Innan landhöjningen

ställdes till det, var det möjligt för rätt stora båtar att gå in här. En reguljär ångbåtstrafik en bra bit in på 1900-talet upprätthölls mellan Luleå och Piteå med Dålakajen som en av angränsningspunkterna. Nu återstår endast en pir som befinner sig i ett något sorgligt tillstånd. Men även utan landhöjning hade båttrafiken upphört. Det är inte så lätt att konkurrera med våra dagar sätt att transportera folk och gods.

Resterna av Dålakajen en vårdag.

Om en skeppsbyggare i Ersnäs

I sin bok SJÖSTAD skriver Arvid Moberg på sidan 128:

"När det blev skralt med skeppsbyggandet i staden tog sig bonden O. J. Hedqvist i Ersnäs före att timra en skonert vid hembyn. Den sköts ut 1846 och döptes till Carl Johan."

Fartyget var beställt av handlanden C. A. Winroth i Piteå och till en början fördes det av Nils Petter Sundström, känd som kapten Balaklava, från Luleå. Det gick till en början bra för Hedqvist och han satte upp handel i Ersnäs.

År 1848 byggde och färdigställde han i Ersnäs ännu en skonert. Den döptes till Gellivara och F. H. Kockum i Malmö blev dess förste redare.

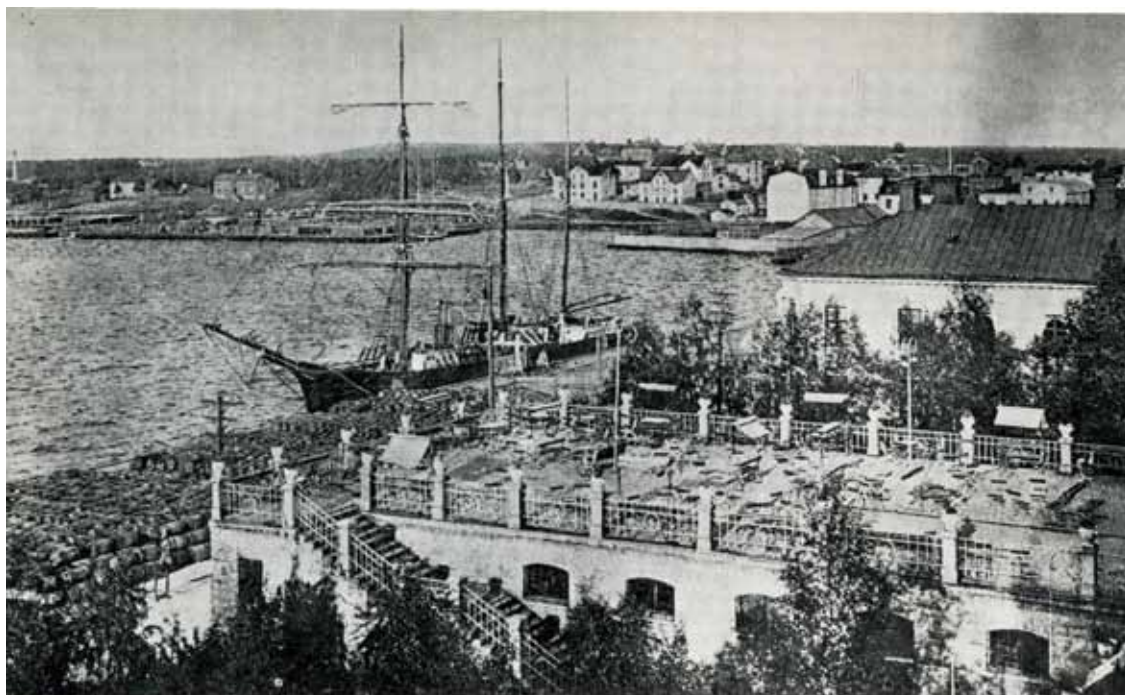
Det skulle vara intressant att veta om det som blev Kockums Varv på något sätt började i Ersnäs! Trots försök har jag inte lyckats få reda

på mer än att "Kockum hade skogsegendomar i Jokkmokkstrakten".

Olof Johan Hedqvist föddes 1817 uti Mitjel, i det hus som senare blev Mitjelskolan. Gårdsstället är idag Ersnäs-holmen 34. Han hette ursprungligen Mårtensson men tog sig Hedqvist.

Var skeppen byggdes vet jag inte, men O. J. bodde med sin familj på det som idag är Ersnäsvägen 29. Rundlogen där har gått under beteckningen Hedkwistlöön (Hedqvistlogen).

Leif Lundström

Ett skonertskepp lastar i norra hamnen 1905. I förgrunden Stadsbotellens terrass, i bakgrunden Pontusudden.

Det du kanske inte visste om blåbär.

”Den blomstertid nu kommer” är några ord från vår vackra sommarsalm och det innebär bland mycken annan grönska att i våra skogar kommer det inom kort att blomma och mogna olika sorters bär som skiljer sig rejält från varandra i både utseende och smak men har det gemensamt att de är nyttiga, då de innehåller mycket vitaminer och mineraler men kanske framför allt för att de är rika på antioxidanter som är ett samlingsnamn på flera ämnen som antocyaniner, flavanoider, quecetin m.m. Antioxidanter har förmågan att i vår kropp söka upp och avväpna samt reparera de skador som de fria radikalerna ställt till med och förhoppningsvis innan dessa skadat livsviktiga celler.

Fria radikaler? Jo, i vår kropp pågår förbränningsprocesser på samma sätt som när en bil förbränner bränsle och producerar energi, avgaser och andra avfallsprodukter. Under dessa processer bildas även dessa fria radikaler som rusar runt i kroppen och ställer till kaos. Fria radikaler sätts i samband med över 200 sjukdomar såsom åderförkalkning, blodpropp, hjärnblödning, cancer, senilitet, grå starr, reumatism, etc. Om de fria radikalerna är bovar så kan man säga att antioxidanterna är kroppens poliser. Antioxidanter förekommer förvisso även naturligt i kroppen men inte i den mängd som vore önskvärdt. En viktig och klok försvarsåtgärd mot fria radikaler är att äta mycket av antioxidanter som neutraliserar de fria radikalerna och det är nu som blåbäret kommer in i bilden.

Blåbärsriset täcker 17 % av Sveriges yta och varje år produceras 250 miljoner kg. blåbär. Av dessa är den enbart 7 % som plockas. Genom tiderna har svenska blåbär använts inom medicinen för att behandla symtom som diarré, tarminfektioner, inflammationer i tandkött, olika typer av eksem samt även för att reducera feber, och sägs av somliga förbättra mörkerseendet. Svenska blåbär innehåller väldigt

mycket antioxidanter jämfört med andra bär. Blåbär anses vara en av de rikaste källorna till antocyaniner, som är den antioxidant som i kroppen bekämpar de tidigare beskrivna fria radikalerna. Blåbär innehåller mer antocyaniner än något annat livsmedel - tre gånger mer än de båda näst rikaste källorna, rödvin och te. Antocyaniner tros kunna förebygga allvarliga sjukdomar. Blåbär har också både antiinflammatoriska och antibakteriella egenskaper.

Den medicinska forskningen på blåbär bedrivs mestadels i USA och är baserad på amerikanska blåbär. Det finns dock även en forskargrupp i Umeå och där har man studerat effekten av

antioxidantberikad mat. Två procent blåbär tillsattes i råttors mat, vilket motsvarar en kaffekopp blåbär om dagen för en människa och man har bl.a. funnit att de celler i hjärnan som producerar signalsubstansen dopamin och som senare bryts ner vid Parkinsons sjukdom överlever bättre efter kosttillskott av blåbär och resultaten öppnar nya möjligheter för behandling av sjukdomar som drabbar nervsystemet dit Parkinson hör. Dessutom erhöles en minskning av de celler som är involverade vid inflammation. Äter man blåbär överlever fler celler. Det förbättrar symtomen och kan minska sjukdomsskadan.

Svenska blåbär är överlägsna de amerikanska och de blåbären som mognar i norra delarna av landet har högre

antioxidanthalter än de som mognar söderut.

Blåbär har visat sig ha effekt på olika sorters sjukdomar såsom hjärt-kärlsjukdomar, diabetes, cancer, åldersrelaterade, neurodegenerativa sjukdomar (Alzheimers och Parkinsons sjukdomar), samt olika inflammatoriska sjukdomar. Bästa sättet att bibehålla blåbärets antioxidanter (antocyaninerna) är att förvara dem svalt och att frysa in dem.

Värme bryter snabbt ner antocyaninerna i bäret. En nyligen publicerad studie baserat på blåbärsextrakt visade att vid 125 °C är halveringstiden för antocyaninerna endast 8 minuter. Efter 10 minuter i 150 °C var antocyanin-nivåerna ej mätbara.

Att blåbär är rena hälsokuren har länge varit känt utomlands. I exempelvis Japan är efterfrågan gigantisk, värd miljarder. Rätt förädlade skulle blåbär också kunna ge åtskilliga arbetstillfällen och stora inkomster till Norr- och Västerbotten. I dag går våra blåbär med lastbil eller båt till andra länder där man mångdubblar värdet. Om vi med hjälp av ny teknik och forskning själva kunde förädla produkterna, skulle det ge många arbetstillfällen och stora inkomster.

Det händer att ordet ”blåbär” används, företrädesvis inom sporten, som ett uttryck för en föga framgångsrik person. Med dagens forskning och kunskaper som underlag borde betydelsen vara den motsatta.

Sammanfattningsvis: En kaffekopp blåbär om dagen är hälsolagen. Varför inte på förmiddagen tillsammans med müsli eller gröt. Så ut och plocka i de bärrika Ersnässkogarna när tiden är inne! Vem vet, kanske vi stöter på varandra hälsar

Ulf Omnell

Håll utkik

I mitten av oktober får Du ett flygblad i brevlådan. Det handlar om ett besök hos våra franska kompisar i början av maj 2013. Alla är välkomna att anmäla sitt intresse att delta i den resan.

Facit 2012

Ordningen med gemensam årsavgift till Byaföreningen, Idrottsföreningen och Hembygdsföreningen är nu inne på sitt fjärde år. Så här har anslutningen dvs antalet som betalat in årsavgiften utvecklats sig:

	2009	2010	2011	2012
Ersnäsbor	127	134	123	136
Utsocknes	20	17	17	19
Summa	147	151	140	155

Sifferserien innebär att hälften av byns hushåll finns med på medlemslistan. En del av oss är nöjda med det utfallet. Andra av oss höjer med viss förvåning ögonbrynen.

”När jag var 14 år var min far så okunnig att jag knappt kunde stå ut med att ha honom i min närhet. Men när jag blivit 21 var jag förbluffad över hur mycket han hade lärt sig på sju år”.

Mark Twain, amerikansk författare

Fotboll och upplösningen i div IV

Redaktionen tog pulsen på Anders Vikberg, sportchef i Ersnäs IF.

Hur ser det ut för fotbollslaget nu när det drar ihop sig under hösten?

- Nu ligger vi på 15 poäng och vi har fem poäng ner till "strecket". Det ser

ganska ljust ut men det gäller att vinna "rätt" matcher så att vi i år kan säkra nytt kontrakt av egen kraft till skillnad från ifjol.

Truppen har varit stor med mycket spelarmaterial men nu här på hösten

så har vi råkat ut för en del skador och avhopp. Det återstår fem matcher varav två hemma matcher, den första nu på söndag.

Redaktionen fick ett brev...

...från en dotter till en tidigare Ersnäsbo. Hon ville köpa vår skrift "Bygd i förvandling" som vi sammanställde på 70-talet. Ann-Christine Andersson, vars mor växte upp här skrev följande till oss:

Bakgrunden till mitt intresse för Ersnäs är att min mor, född 1924 (som tyvärr gått bort) är uppvuxen i Ersnäs. När jag var barn besökte vi Ersnäs några gånger, eftersom min mormor (Frida Pettersson) och min morbror (Erik Pettersson) med familj bodde kvar där.

Min mors familj i Ersnäs bestod av hennes mor, Frida Pettersson, och hennes make Viktor Pettersson samt flera barn till dem, bland annat min mor Eva Frideborg Pettersson (senare Rang i efternamn). Min mor var en fantastisk berättare! När hon levde fick jag ofta detaljerat ta del av hennes liv i Ersnäs, därför känner jag mycket för Ersnäs, även om jag fysiskt inte varit där så ofta. Efter mellanlandning i Alingsås och en skilsmässa gifte min mor om sig och flyttade till Göteborg där jag växte upp. Så här i efterhand och i mogen ålder förstår jag att det måste ha varit en omvälvande händelse för henne att flytta från Ersnäs på 40-talet och sedan leva ett helt annat liv i en storstad, som dessutom växte så det knakade, speciellt under 60-talet. Jag tror hon aldrig riktigt anpassade sig. Hon saknade Ersnäs och värmen där, men uppskattade samtidigt den anonymitet som fanns i Göteborg. I Ersnäs visste alla allt om alla.

Minns också de årliga surströmmingsfesterna som hon anordnade i det höghus vi bodde i stadsdelen Kortedala i Göteborg. Hela höghuset stank och grannarna klagade. Jag våndades och förstod aldrig då varför hon utsatte ett helt hyreshus för detta.

Jag har hört henne berätta om glädjen att ensam få plocka bär i naturens stillhet i Ersnäs, alla grannar, de kalla vintrarna, hur hennes mor och

Från vänster: Min mor Eva, mormor Frida, Moster Alice och hennes make Fritz, morfar Viktor samt mammas lillebror David. Bilden är tagen utanför mormor och morfars hus i Ersnäs. Gissar att det är i slutet av 30-talet.

far fick slita och hur de löste problem. Men också om frikyrkoverksamhetens betydelse för bygden. Bland många, många historier minns jag särskilt en. Hon lämnade tillfälligt Ersnäs för arbete som kallskänka på stadshotellet i Gällivare. Hon skrev ett brev till sin far att en av "gubbarna" försökte tafsa på henne. Några dagar senare stod hennes far i entrén på stadshotellet för att hämta hem henne (och så lätt var det inte på den tiden att åka från Ersnäs till Gällivare). Besöket var oväntat och hon blev lite generad när han gick rakt in i restaurangen med stövlarna på. Trots detta var hon också glad för att hennes far tog henne på största allvar.

- Du behövde väl i alla fall inte komma in till stadshotellet i Gällivare med grovstövlarna på. Skämdes lite, berättade mamma för mig. Hennes far svarade:

- De här stövlarna har varit i både kompost och dynga i Ersnäs. Och i spåren av detta finns de vackraste rosorna i världen just i Ersnäs. Var stolt över detta. Jag kommer alltid att bry mig om dig. Nu åker vi hem", sa han.

För ett par år sedan var jag delegat för Göteborgs kommun (är ledamot av Göteborgs kommunfullmäktige) på

ett årsmöte för Avfall Sverige i Piteå. När konferensen var slut var det dags för flygtaxi från Piteå till Luleå. Vi var sex personer i bilen. Chauffören talade (lät ungefär som gammalt bondmål) och till min stora glädje var jag den enda i bilen som med relativ lätthet förstod. Jag talar med tydlig göteborgsdialekt, men mammas dialekt är jag uppvuxen med. Berättade för chauffören att mina rötter finns i Ersnäs. Han tittade eftertänksamt på mig och körde tyst vidare. Efter ett bra tag stannade han bilen och utbrast: Nu är vi i Ersnäs! Där, nästan mitt i byn, stod vi en kort stund. Synd att besöket blev kort. Flygtider måste passas. Men blev ändå djupt tagen och fick många tankar kring min mammas resa från 20-talets Ersnäs till den globala världen vi har idag. Hon växte upp i en tid med mycket liten kommunikation med världen i övrigt. På gott och ont. Oj, så olika liv vi fick!

*Ann-Christine Andersson
Olof Wijksgata 4
412 55 Göteborg*

*E-post:
annchristine.andersson@telia.com*

Vänskapsresa

För ett år sedan besöktes Ersnäs, Antnäs och Alvik av ett fyrtiotal franska vänner. Som värdfamilj hade vi familjen Klag (Colette, Thierry och sonen Pierre) boende hos oss i en vecka. Vi blev goda vänner, och för någon vecka sedan reste vi, Krister och Ingegerd Öhman, hem till dem i Novéant -Sur-Moselle. Vänortsutbytet mellan våra två länder har verkligen burit frukt! Vi var femte svenskpåret som sedan sommaren 2011 har besökt vännerna i Novéant.

Dagarna i Frankrike var fina med upplevelser av varierat slag; exempelvis vandring i Novéant med omgivningar, besök till staden Metz och tripp med övernattnig i bergen femton mil söderut. Givetvis blev det besök på rådhuset för träff med kommunens representant och obligatorisk fotografering under älgkronan.

Krister och Thierry
Claudine, Ingegerd och Colette

Udelning av bokade förnödenheter

En kväll följdes vi till den marknad för gårdsprodukter som Klags besöker en gång per vecka. De är medlemmar i ett kooperativ där ett 70-tal hushåll i trakten ingår. Kooperativet har kontrakt med lokala bönder och grönsaksodlare, och medlemmarna turas om att hålla i utdelningen av veckoransonen. Inom kooperativet har medlemmarna skrivit årsvisa avtal och betalar abonnemang på grönsaker, ägg, mjölk, ost, kyckling med mera. Just denna kväll hade Colette, hennes svärmor och några fler ansvaret för marknaden. Det var en fröjd att se de glada medlemmarna fylla sina medhavda korgar med förnäm-

liga, ekologiskt odlade produkter. Vi borde verkligen anamma detta koncept, bra för alla; kunderna, producenterna och miljön!

En eftermiddag gästades vi av Claudine Grosse och hade en trevlig stund tillsammans.

Vår Frankrikesresa avslutades med några dagars Parisbesök hos en släkting med familj. Vi ser redan fram emot nästa år, då det blir aktuellt med en gruppresa.

Ingegerd och Krister

Vårt gemensamma vardagsrum

Vi människor har våra egenheter. Men på många sätt är vi också lika varandra. Exempelvis är det ingen som slänger avfallet från besöket på Max eller någon annan servering av det slaget på golvet i den egna bo-

staden. Av någon outgrundlig anledning gäller ibland inte den regeln då vi vistas i våra gemensamma utrymmen (se bilden). Redaktionen är nyfiken på hur detta ska kunna förklaras. Så hör av er med förslag.

Väggprydnad i Torpet

Den här fönsterramen har suttit ovanför ytterdörren på Torpet innan det flyttades till Torpet. Folke Larsson tog hand om fönstret, och lät Stig Olovsson restaurera fönsterramen och hans fru Gerd f.d. Pettersson har blött lös bitar av de gamla tapeterna som har suttit på väggarna i gamla Torpet. Folke har monterat in dem i fönstret. En bit från en Norrbottens Kuriren från 1888 finns också med.

Folke Larsson har sett till att fönstret har blivit restaurerat och sedan satt upp det på väggen i Torpet.

Ett stort Tack från Hembygdsföreningen till er.

Folke med fönsterramen
foto Stig Blomqvist